

Redegørelse som skrivehandling:

En redegørelse er en gengivelse af det vigtigste indhold af en tekst og hvem den er skrevet af. Redegørelsen adskiller sig fra fx referatet ved, at den ikke nødvendigvis er kronologisk. Den uddrager kun de væsentligste elementer og fremstiller dem i en rækkefølge, hvor det vigtigste dvs. hovedsynspunktet kommer først, herefter de argumenter der underbygger hovedsynspunktet osv. Hvad siger teksten om det emne i præsenterede i jeres indledning? Hvilke centrale synspunkter bliver præsenteret i teksten? I kan bruge opgavens temaindledning (se manchetten i jeres opgavehæfte) som hjælp til, hvilket fokus der skal være i redegørelsen.

Hvad er formålet med en redegørelse?

Formålet med en redegørelse er, at den skal gøre læseren i stand til at forstå de vigtigste synspunkter og konklusioner i en tekst, som vedkommende ikke nødvendigvis selv har læst. Det gør det muligt for dig at analysere/diskutere indholdet i teksten, samtidig med at din læser er bekendt med den tekst, som du analyserer/diskuterer. Derfor skal en redegørelse også være så saglig som overhovedet muligt, og må under ingen omstændigheder indeholde subjektive holdninger til afsenders synspunkter.

Formålet er derfor at:

- informere læser om det væsentligste
- skabe overblik over teksten
- formidle andres synspunkter

Hvad skal en redegørelse indeholde?

En redegørelse skal indeholde en forklaring af tekstens hovedsynspunkter, og den måde de bliver formidlet på. Den bør baseres på den indledning der er skrevet til opgaven, hvor både emne og tekst præsenteres med en bestemt vinkling. Denne vinkling giver jer mulighed for at gøre opgaven mere selvstændig og engageret. Der skal være sammenhæng mellem jeres indledning til opgaven og jeres redegørelse af tekstens indhold. Den gode redegørelse hæver sig over teksten og viser overblik ved først at fokusere på de centrale pointer. Man kan øve sig på at få et skarp fokus i sin redegørelse ved at bygge den op af formuleringer som: "Teksten fokuserer først og fremmest på...", "Det primære synspunkt er...", "Den helt centrale problemstilling handler om...", "Det centrale i denne sammenhæng er, at..."

For at sikre at læser får den fulde forståelse af tekstes indhold kan eleven i sin redegørelse benytte følgende råd:

- sæt fokus på tekstens centrale hovedsynspunkt/problemstilling
- den er objektiv og saglig (husk at det er andres pointer du gengiver)
- undgå at referere tekstens kronologisk, det vigtigste skal stå først
- undgå at overtage tekstens sproglige tone – skriv i dit eget sprog
- henvis løbende til teksten/forfatteren ('ifølge xx' eller 'xx mener, at...')

Hvordan kommer jeg i gang med en redegørelse?

Det første du skal gøre er at finde 'det vigtige' i teksten fx de påstande, som skribenten kommer med. Dvs. fokus er på: hvad handler teksten overordnet om, hvad er det vigtigste for læser at vide om teksten? Husk dette afhænger af opgaveformuleringen – hvad skal du bruge redegørelsen til? Du bruger altså både dine egne ord til at beskrive teksten med samt andres ord i form af citater.

Redegørelsen – trin for trin:

1. Læs teksten grundigt igennem – slå ord op, som du ikke forstår.
2. Lav skriftligt en præsentation af teksten: Hvor/hvilket medie stammer den fra? Hvornår er teksten fra? Hvem har skrevet den? Hvad er emnet i teksten? Hvilken genre er teksten?
3. Læs teksten igennem igen med fokus på opgaveformuleringen. Understreg nøgleord, gode citater, genretræk mm. Skriv mens du læser, tekstens overordnede handling, synspunkter, argumenter og eksempler ned.
4. Formuler skriftligt, med egne ord, tekstens hovedsynspunkt og find eventuelt et godt citat, som du kan bruge til at underbygge med. Skriv begge dele ind umiddelbart efter din præsentation af teksten.
5. Lav en disposition (i stikord): Hvad skal du ellers have med i din redegørelse?
6. Skriv nu resten af redegørelsen. En redegørelse skal som regel ikke fylde mere end 1/3 del af den oprindelige tekst (Den du redegør for). Du skal afslutte med en kort opsummering (3- 4 linjer) af tekstens indhold.
7. Læs din tekst igennem og vær opmærksom på, at det er tydeligt for læseren, hvad afsender mener. Læseren må ikke være i tvivl om, hvad teksten handler om.
8. Ret din tekst igennem for stavefejl, formuleringsfejl og tegnsætningsfejl

I nedenstående eksempel kan vi se, hvordan en elev indleder sin redegørelse:

"I teksten "Udkantsgrønland", som er en artikel fra Polarfronten nr. 1, 2011, skriver Steen Bruun Jensen om grønlandske bygder der bliver affolket, fordi grønlandere der vælger at flytte fra primitive bygder til større byer, som for eksempel Grønlands hovedstad Nuuk. Steen Bruun Jensen gør det klart for læserne, at de mindste bygder allerede er lukkede, fordi indbyggertallet simpelthen er for lavt. "Flere bygder er allerede forsvundet, og et større antal kan forventes at forsvinde i løbet af de næste 10-20 år, hvis tendensen fortsætter", siger Steen B. Jensen, og mener, at hastigheden for affolkning af bygderne er problematisk. Steen B. Jensen mener, at årsagen til at de flytter fra bygd til by er....."

(elevstil, 2013)

Eleven præsenterer tekstmaterialet og slår hurtigt ned på tekstens centrale emne. En formulering som "Steen Bruun Jensen gør det klart for læser, at..." fungerer fint, da man skaber fokus på forfatterens hensigt (formålet med teksten), hvortil eleven citerer en god passage, som underbygger deres påstand.

En anden elev lægger ud med at se på teksten opbygning og anvender begreber fra nyhedstrekanten i sin redegørelse:

"Artiklen er opbygget således, at der er blevet brugt et redskab kaldt "Den omvendte Nyhedstrekant", som bliver meget brugt til at lave artikler. For de første er der en overskrift, der kort, men præcist, fortæller om indholdet. Som læser tænker man straks, at man gerne vil læse artiklen, da "Udkantsgrønland" virker outsideragtigt, og dermed får man lyst til at vide mere om, hvad der er blevet skrevet om. Under overskriften er der en kort forklaring på 3 linjer om, hvad der fokuseres på i indholdet. Forklaringen er meget godt skrevet og slutningen fanger virkelig også læseren, da det nævnes, at der er en ny rapport, der sætter tal på udviklingen."

(elevstil, 2013)

Redegørelsen er fokuseret på indholdet først og fremmest: hvad siger teksten om emnet? Med en danskfaglig redegørelse kan man med fordel også komme ind på, hvordan teksten siger det, herunder fokus på selve formen. Det kan ske via en redegørelse for rubrikkens sproglige virkemidler. Hvordan forsøger teksten at fange læsers opmærksomhed. Man kan også gøre det ved at redegøre for tekstens indre opbygning: hvorfor er den sat sammen som den er? Hvilken virkning ønsker afsender at opnå hos modtager. Der er mange ting at komme ind på, men det vigtige er at der ikke laves en slavisk analysemodel punkt for punkt. Redegørelsen er ikke en analyseopgave! Det vigtigste er, at eleven på fokus på den konkrete tekst og ser på de væsentligste virkemidler, der anvendes af afsender for at få synspunkterne frem i teksten.